

Nastroje społeczne w lipcu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2018 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

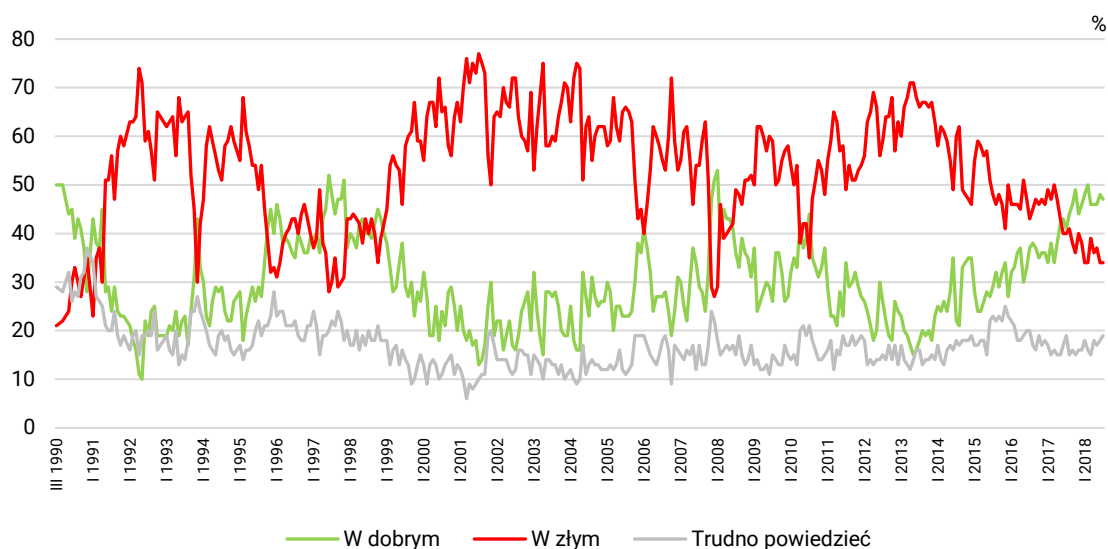
W tym miesiącu nastroje społeczne¹ pozostały na poziomie porównywalnym z czerwcowym. Nie odnotowaliśmy większych zmian w ocenach obecnej sytuacji. Można jednak mówić o niewielkim spadku optymizmu dotyczącego rozwoju sytuacji w Polsce w ciągu najbliższego roku – zmniejszyły się odsetki badanych uważających, że poprawi się ogólna sytuacja w kraju, a także stan polskiej gospodarki. Zmalał też odsetek zatrudnionych spodziewających się poprawy sytuacji w ich zakładach pracy. Zmianom tym towarzyszy niewielki wzrost poczucia zagrożenia bezrobociem.

OCENY

W lipcu **ogólne oceny sytuacji w kraju** pozostały na poziomie z ubiegłego miesiąca. Niemal połowa badanych (47%) uważa, że sytuacja w Polsce zmierza w dobrym kierunku, a jedna trzecia (34%) jest przeciwnego zdania.

CBOS

RYS. 1. Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (338) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 28 czerwca – 5 lipca 2018 roku na liczącej 999 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

TABELA 1

Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017						2018						
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	w procentach												
W dobrym	41	44	46	49	44	46	48	50	46	46	46	48	47
W złym	40	41	38	36	40	38	34	34	39	36	37	34	34
Trudno powiedzieć	19	15	16	15	16	16	18	16	15	18	17	18	19

Oceny rozwoju sytuacji w Polsce zależą w pierwszej kolejności od orientacji światopoglądowej – pozytywnie oceniają go przede wszystkim badani o poglądach prawicowych (70%). Dobre opinie o zmianach w kraju relatywnie częściej niż inni wyrażają respondenci najstarsi, badani dobrze oceniający swoją sytuację materialną oraz uczestniczący w praktykach religijnych, częściej też mężczyźni (51%) niż kobiety (43%) – zob. tabela aneksowa 1. Z kolei wysokim odsetkiem negatywnych ocen wyróżniają się osoby o poglądach lewicowych, mieszkańcy największych miast oraz badani z wyższym wykształceniem.

Spośród potencjalnych elektoratów głównych ugrupowań politycznych najbardziej zadowoleni z kierunku rozwoju sytuacji w Polsce są zwolennicy PiS (84% pozytywnych ocen). Zadowolenie nieco przeważa nad niezadowoleniem także wśród potencjalnych wyborców ruchu Kukiz'15 (43% wobec 37%). Badani, którzy w ewentualnych wyborach parlamentarnych zagłosowaliby na PO, Nowoczesną lub SLD, są w większości negatywnie nastawieni do kierunku zmian w naszym kraju, przy czym najbardziej krytyczni pod tym względem są zwolennicy Sojuszu.

TABELA 2

Potencjalne elektoraty*	Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?		
	W dobrym	W złym	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Porozumieniem)	84	6	11
Platforma Obywatelska RP	26	66	8
Sojusz Lewicy Demokratycznej**	14	74	12
Kukiz'15	43	37	19
Nowoczesna**	30	62	7
Trudno powiedzieć, jeszcze nie wiem, waham się	23	36	40

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

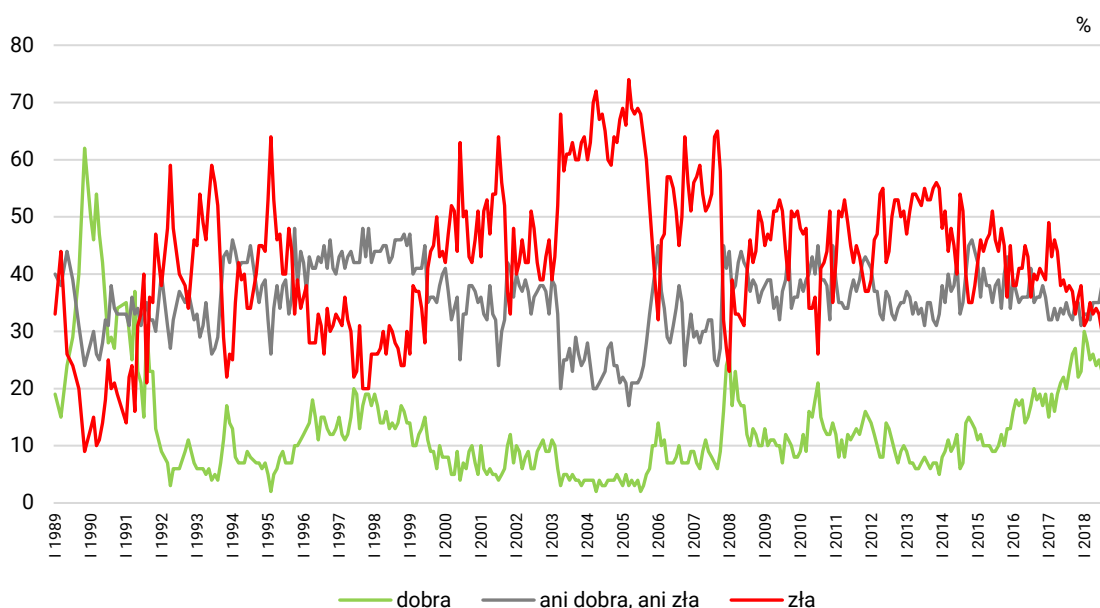
** Wyniki dotyczące wyborców tych ugrupowań należy traktować ostrożnie ze względu na ich niewielką liczebność w próbie

Nie zaobserwowaliśmy także jednoznacznej zmiany w **ocenach sytuacji politycznej** w kraju. Co prawda w stosunku do czerwca zmniejszył się odsetek respondentów oceniających, że jest ona dobra (23%, spadek o 2 punkty procentowe), ale zmalał również udział tych, którzy uważają ją za złą (30%, spadek o 3 punkty). Więcej badanych niż w czerwcu twierdzi, że sytuacja polityczna jest przeciętna – ani dobra, ani zła (38%, wzrost o 3 punkty).

TABELA 3

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017						2018						
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	w procentach												
– dobra	20	23	26	27	22	23	30	28	25	26	24	25	23
– ani dobra, ani zła	35	33	32	35	35	31	33	33	32	35	35	35	38
– zła	37	38	37	33	36	38	31	32	35	33	34	33	30
Trudno powiedzieć	8	6	5	5	7	8	6	7	8	6	7	7	9

CBOS

RYS. 2. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce?
Czy jest ona:

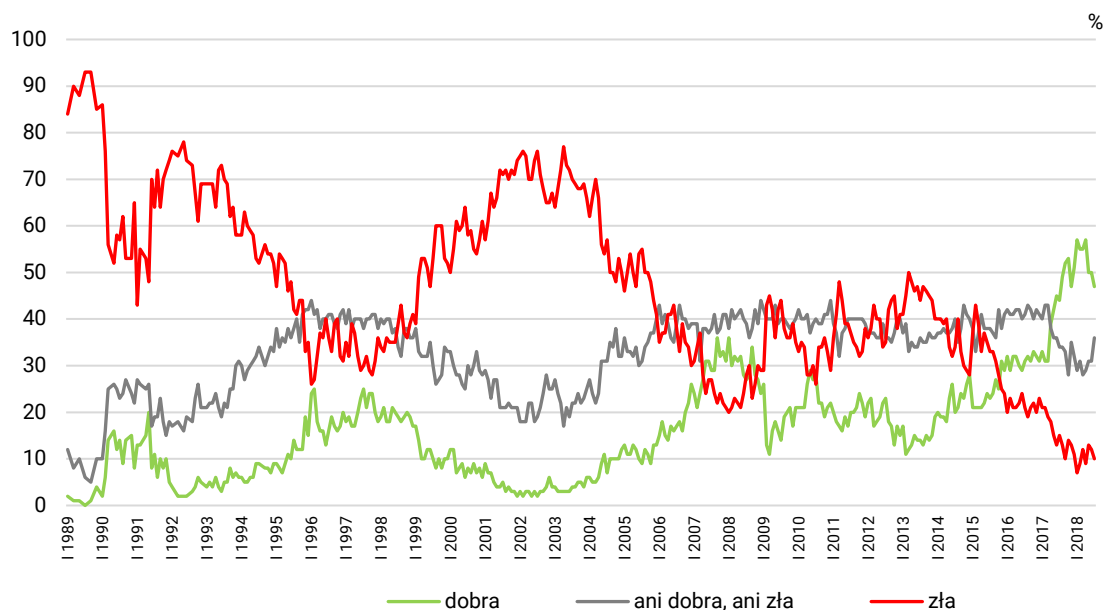
Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

W porównaniu z czerwcem wzrósł także odsetek respondentów określających **sytuację gospodarczą** w Polsce jako przeciętną (36%, wzrost o 5 punktów procentowych). Mniejsza część badanych niż przed miesiącem ocenia ją zarówno dobrze (47%, spadek o 3 punkty), jak i źle (10%, spadek o 2 punkty). Trzeba zauważyć, że jest to kontynuacja trendu spadkowego ocen dobrych.

TABELA 4

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce? Czy jest ona:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017						2018						
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	w procentach												
– dobra	44	49	52	53	47	51	57	55	55	57	50	50	47
– ani dobra, ani zła	34	34	33	28	35	32	29	31	28	29	31	31	36
– zła	15	13	10	14	13	11	7	9	12	9	13	12	10
Trudno powiedzieć	7	5	5	5	5	6	7	5	5	5	6	7	7

RYS. 3. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce?
Czy jest ona:

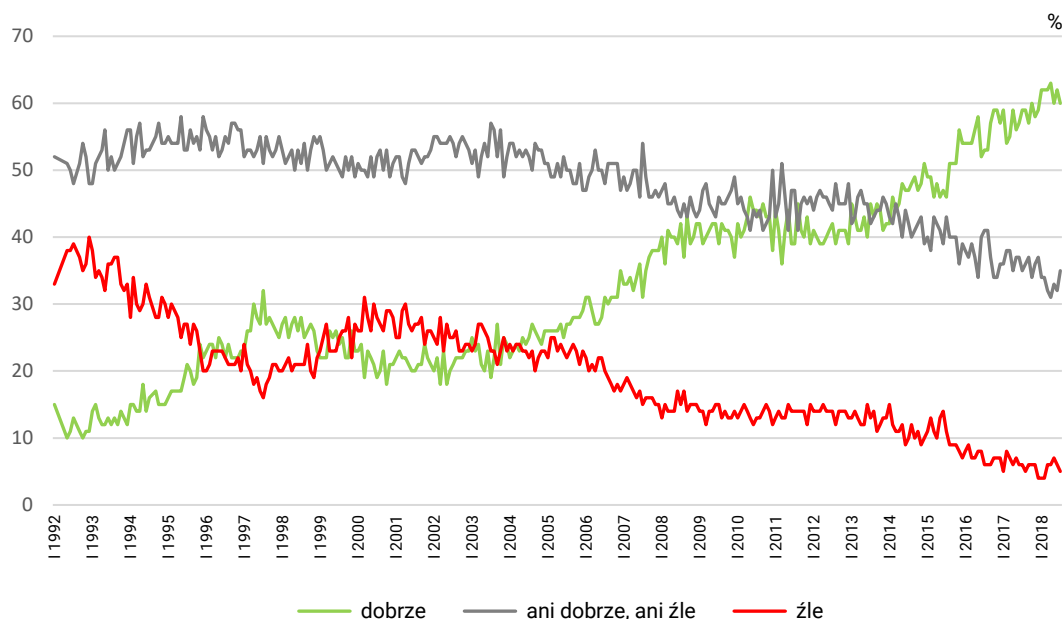
Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Oceny poziomu życia badanych i ich rodzin pozostają od wielu miesięcy na dość stabilnym poziomie. Trzech na pięciu respondentów (60%, od czerwca spadek o 2 punkty procentowe) twierdzi, że im i ich rodzinom żyje się dobrze, mniej więcej jedna trzecia (35%, wzrost o 3 punkty) określa swój poziom życia jako przeciętny, a tylko nieliczni (5%) są z niego niezadowoleni.

TABELA 5

Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) rodzinie żyje się:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017						2018						
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	w procentach												
– dobrze	59	59	57	60	58	59	62	62	62	63	60	62	60
– ani dobrze, ani źle	35	36	37	34	36	37	34	34	32	31	33	32	35
– źle	6	5	6	6	6	4	4	4	6	6	7	6	5

RYS. 4. Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) rodzinie żyje się:

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

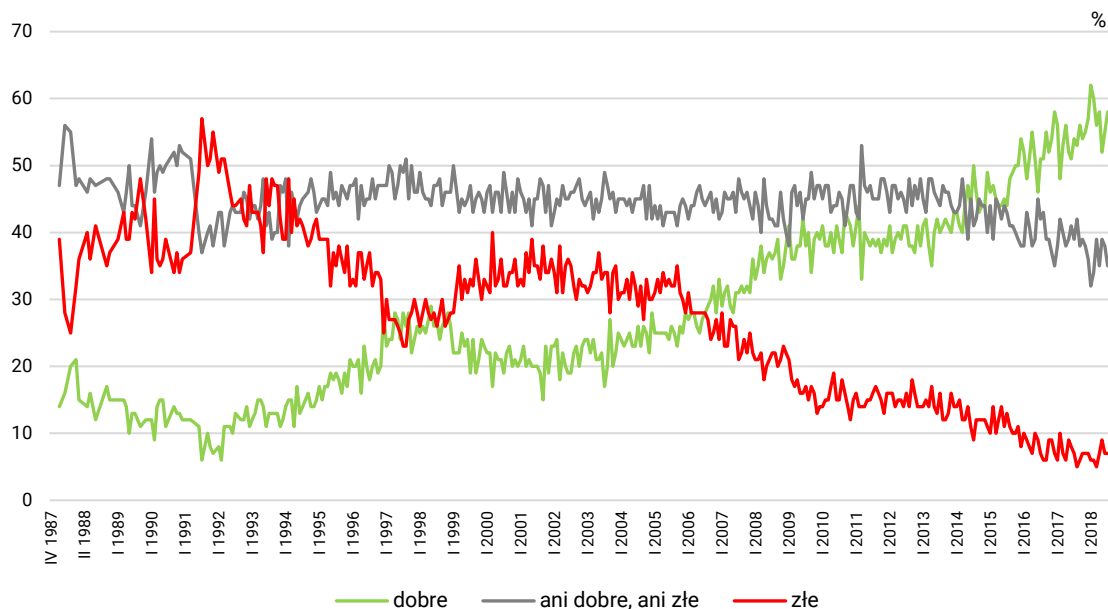
Oceny warunków materialnych gospodarstw domowych po raz kolejny minimalnie się poprawiły, powracając do poziomu z kwietnia br. Obecnie ponad połowa respondentów jest nimi usatysfakcjonowana (58%, od czerwca wzrost o 3 punkty procentowe), ponad jedna trzecia określa je jako przeciętne (35%, spadek o 3 punkty), a co czternasty jest z nich niezadowolony (7%).

TABELA 6

Jak Pan(i) ocenia obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego? Czy są one:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017						2018						
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	w procentach												
– dobre	54	53	56	54	55	57	62	60	56	58	52	55	58
– ani dobre, ani złe	39	42	38	39	38	36	32	34	39	35	39	38	35
– złe	7	5	6	7	7	7	6	6	5	7	9	7	7

CBOS

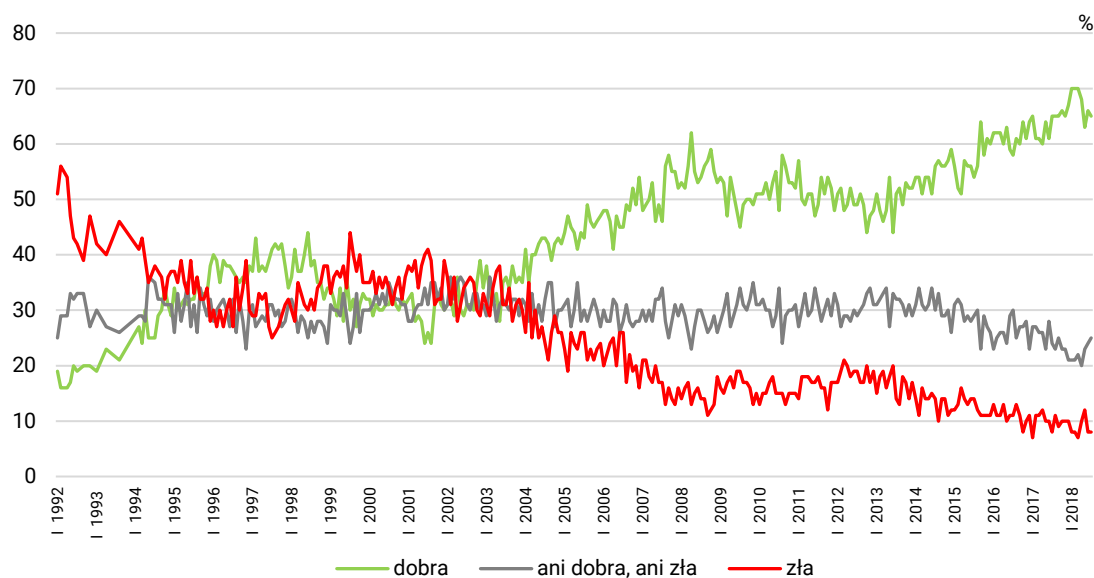
RYS. 5. Jak Pan(i) ocenia obecne warunki materialne swojego gospodarstwa domowego? Czy są one:

Opinie o **sytuacji w zakładach pracy** pozostały na poziomie ubiegłomiesięcznym. Prawie dwie trzecie pracowników (65%) ocenia ją dobrze, jedna czwarta (25%) – przeciętnie, a tylko mniej niż co dziesiąty (8%) – źle.

CBOS

RYS. 6. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy?*
Czy jest ona:

* Odpowiedzi osób pracujących. Pominęto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

TABELA 7

Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona: N*	Wskazania respondentów aktywnych zawodowo* według terminów badań												
	2017						2018						
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	522	547	529	514	545	494	513	555	588	619	635	556	535
	w procentach												
– dobra	65	65	65	66	65	67	70	70	70	68	63	66	65
– ani dobra, ani zła	24	23	25	23	23	21	21	21	22	20	23	24	25
– zła	8	11	9	10	10	10	8	8	7	10	12	8	8
Trudno powiedzieć	3	1	1	1	2	2	1	1	1	2	2	2	2

Oceny odnoszące się do wymiaru publicznego – ogólnej sytuacji w kraju, sytuacji politycznej i sytuacji gospodarczej – są zróżnicowane przede wszystkim ze względu na poglądy polityczne: badani identyfikujący się z prawicą częściej wyrażają zadowolenie w tych kwestiach. Bardziej zadowoleni niż inni są także respondenci uczestniczący w praktykach religijnych co najmniej 1–2 razy w miesiącu (zob. tabele aneksowe 1–3). Z kolei w ocenach wymiaru prywatnego (poziomu życia respondentów i ich rodzin, warunków materialnych gospodarstw domowych oraz sytuacji w zakładach pracy) relatywnie częściej satysfakcję wyrażają młodszy badani, osoby lepiej wykształcone oraz uzyskujące wyższe dochody *per capita* (zob. tabele aneksowe 4–5).

PRZEWIDYWANIA

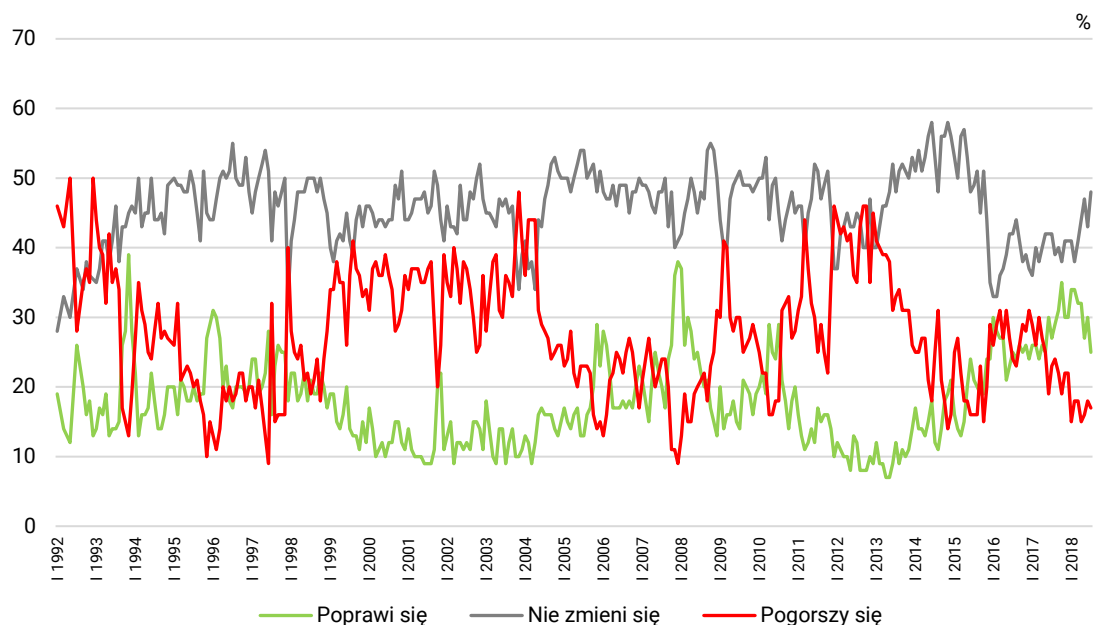
W lipcu ubyłoby badanych przewidujących, że w najbliższym roku **sytuacja w kraju** się poprawi (25%, od czerwca spadek o 5 punktów procentowych), a przybyło tych, którzy prognozują brak zmian (48%, wzrost o 5 punktów). Odsetek przewidujących pogorszenie pozostał na poziomie ubiegłomiesięcznym (17%).

TABELA 8

Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017						2018						
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	w procentach												
Poprawi się	27	29	31	35	30	30	34	34	32	32	27	30	25
Nie zmieni się	42	39	40	38	41	41	41	38	41	44	47	43	48
Pogorszy się	23	24	22	19	22	22	15	18	18	15	16	18	17
Trudno powiedzieć	8	8	7	8	7	7	10	10	9	9	10	9	10

CBOS

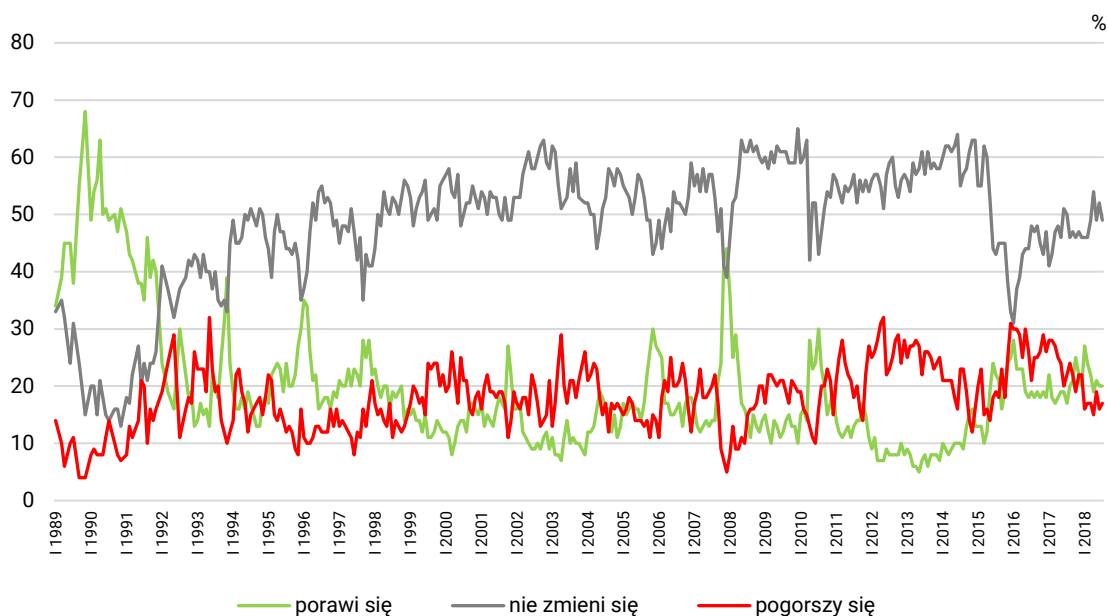
RYS. 7. Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?

Prognozy sytuacji politycznej w Polsce utrzymały się na poziomie porównywalnym z czerwcowym. Niemal połowa respondentów uważa, że pod tym względem nic się nie zmieni (49%, spadek o 3 punkty procentowe). Jedna piąta badanych (20%) jest zdania, że w ciągu najbliższego roku sytuacja polityczna się poprawi, a nieco mniej (17%) – że się pogorszy.

CBOS

RYS. 8. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja polityczna w Polsce:

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

TABELA 9

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja polityczna w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017						2018						
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	w procentach												
– poprawi się	17	20	21	25	22	20	27	24	22	19	21	20	20
– nie zmieni się	50	46	47	46	47	46	46	46	49	54	49	52	49
– pogorszy się	22	24	22	19	22	22	16	17	17	15	19	16	17
Trudno powiedzieć	11	10	10	10	9	12	11	13	12	12	11	12	14

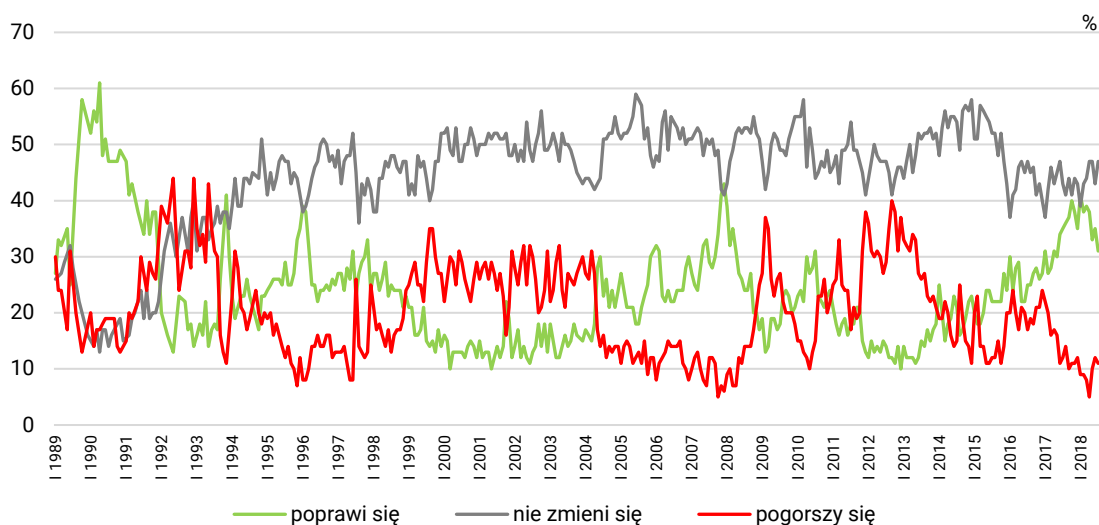
Od ubiegłego miesiąca nieco pogorszyły się **przewidywania dotyczące sytuacji gospodarczej**, co oznacza kontynuację spadkowego trendu obserwowanego od początku roku. Obecnie mniej niż jedna trzecia badanych spodziewa się, że w ciągu najbliższego roku stan gospodarki się poprawi (31%, spadek o 4 punkty procentowe). Obawiający się pogorszenia stanowią 11% ogółu. Największa część respondentów (47%, wzrost o 4 punkty) nie prognozuje zmian w tej dziedzinie.

TABELA 10

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja gospodarcza w Polsce:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017						2018						
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	w procentach												
– poprawi się	35	36	37	40	38	35	41	38	39	38	33	35	31
– nie zmieni się	43	41	44	41	44	43	39	43	44	47	47	43	47
– pogorszy się	12	14	10	11	11	12	9	9	8	5	10	12	11
Trudno powiedzieć	10	9	9	8	7	10	11	10	9	10	10	10	11

CBOS

RYS. 9. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja gospodarcza w Polsce:

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

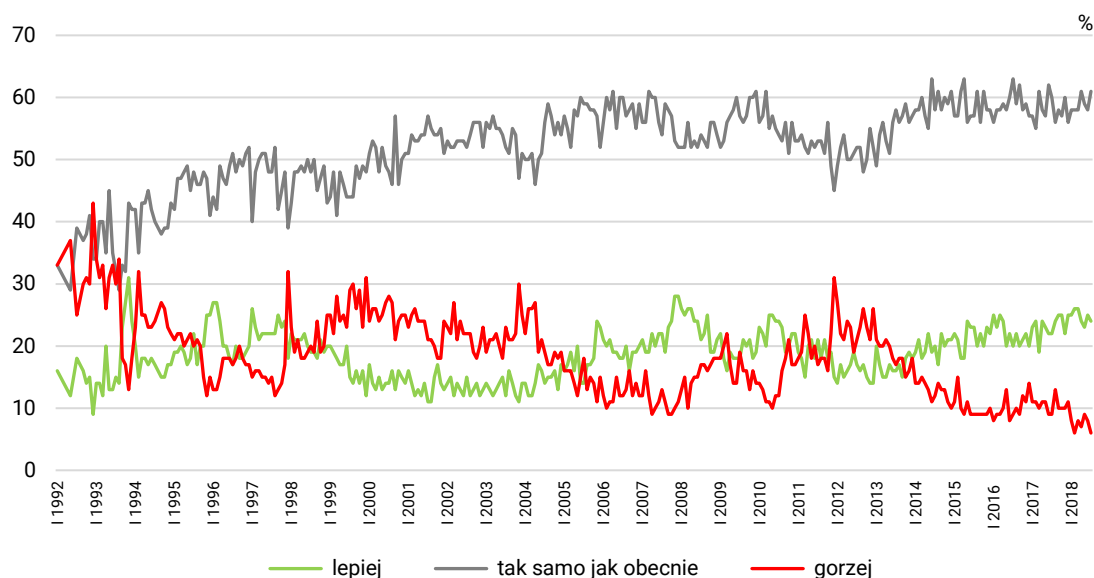
Przewidywania na najbliższy rok dotyczące sfery prywatnej pozostały na poziomie sprzed miesiąca. Większość badanych spodziewa się utrzymania **poziomu życia swojego i swoich rodzin** (61%, od czerwca wzrost o 3 punkty procentowe) oraz sądzi, że **warunki materialne ich gospodarstw domowych** nie ulegną zmianie (68%). W obu tych wymiarach poprawę w ciągu najbliższego roku przewiduje niemal jedna czwarta respondentów (po 24%). Pogorszenia obawia się mniej niż jedna dziesiąta ogółu (odpowiednio: 6% i 8%).

TABELA 11

Jak Pan(i) sądzi, czy za rok Panu(i) i Pana(i) rodzinie będzie się żyło:	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2017						2018							
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	
	w procentach													
– lepiej	22	24	25	25	22	25	25	26	26	24	23	25	24	
– tak samo	60	56	58	57	60	56	58	58	58	61	59	58	61	
– gorzej	9	13	10	10	10	11	8	6	8	7	9	8	6	
Trudno powiedzieć	9	7	7	8	8	8	9	10	8	8	9	9	9	

CBOS

RYS. 10. Jak Pan(i) sądzi, czy za rok Panu(i) i Pana(i) rodzinie będzie się żyło:

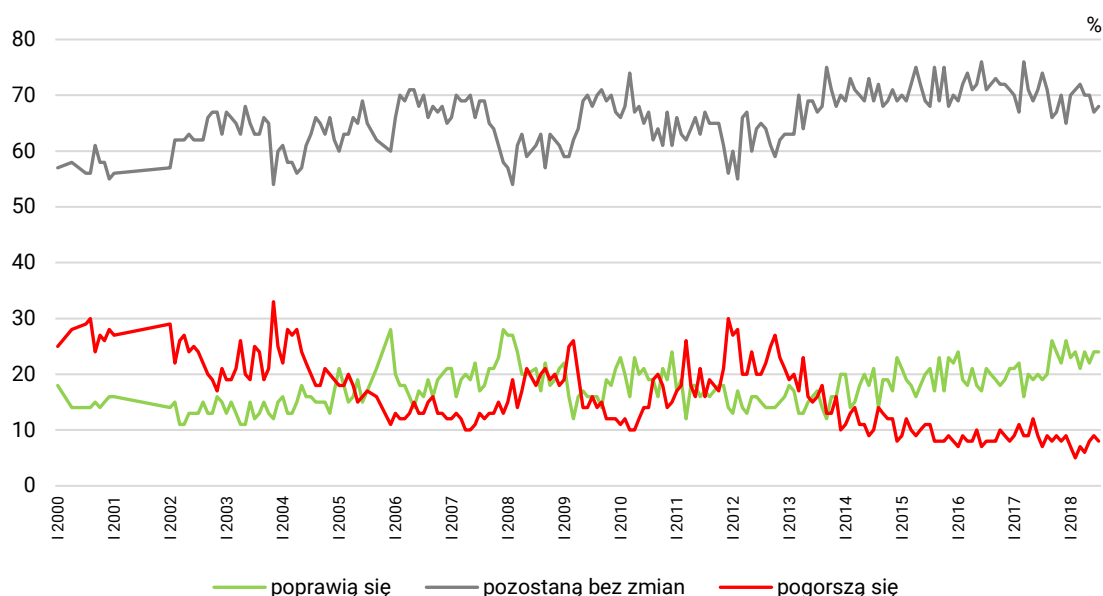
Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

TABELA 12

Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku warunki materialne Pana(i) gospodarstwa domowego:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017						2018						
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
	w procentach												
– poprawią się	19	20	26	24	22	26	23	24	21	24	22	24	24
– pozostaną bez zmian	74	71	66	67	70	65	70	71	72	70	70	67	68
– pogorszą się	7	9	8	9	8	9	7	5	7	6	8	9	8

CBOS

RYS. 11. Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku warunki materialne Pana(i) gospodarstwa domowego:

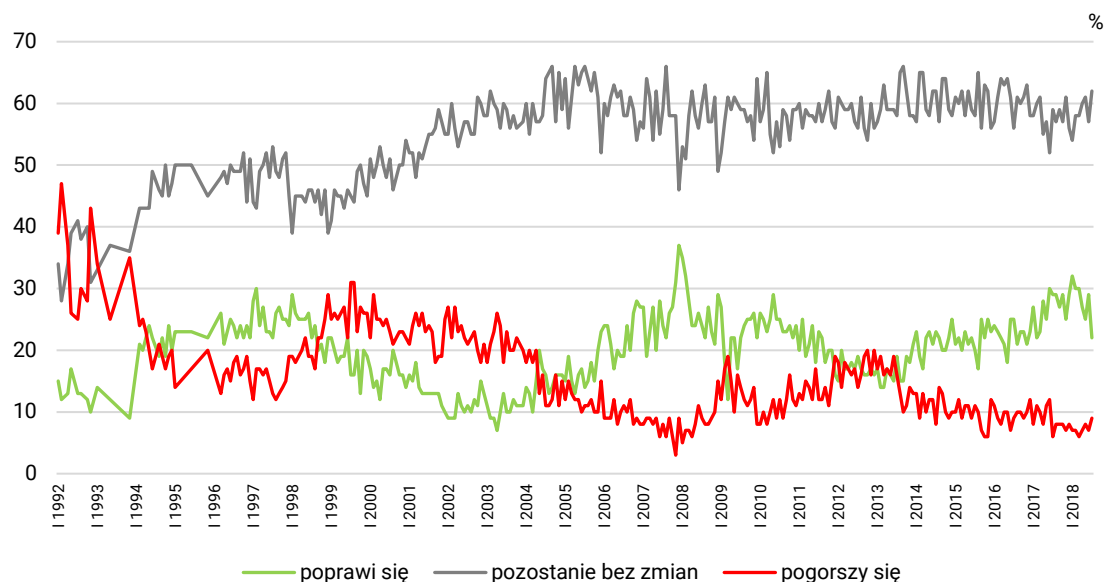
Od czerwca pogorszyły się przewidywania dotyczące **sytuacji w zakładach pracy** w najbliższym roku. Znacząco ubyło pracowników oczekujących poprawy (22%, spadek o 7 punktów procentowych), przybyło zaś tych, którzy spodziewają się utrzymania obecnej sytuacji (62%, wzrost o 5 punktów). Wciąż jednak mniej niż co dziesiąty zatrudniony obawia się pogorszenia sytuacji w swoim zakładzie pracy (9%, wzrost o 2 punkty).

TABELA 13

Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy:		Wskazania respondentów aktywnych zawodowo* według terminów badań													
		2017						2018							
		VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	
		N*	521	547	529	514	545	494	513	555	588	619	635	556	535
		w procentach													
– poprawi się	29	29	27	29	25	29	32	30	30	27	25	29	22		
– pozostanie bez zmian	59	57	59	57	61	56	54	58	58	60	61	57	62		
– pogorszy się	6	8	8	8	7	8	7	7	6	7	8	7	9		
Trudno powiedzieć	6	6	6	6	7	7	7	5	6	6	6	7	7		

CBOS

RYS. 12. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja w Pana(i) zakładzie pracy*:

* Odpowiedzi respondentów aktywnych zawodowo. Pominęto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

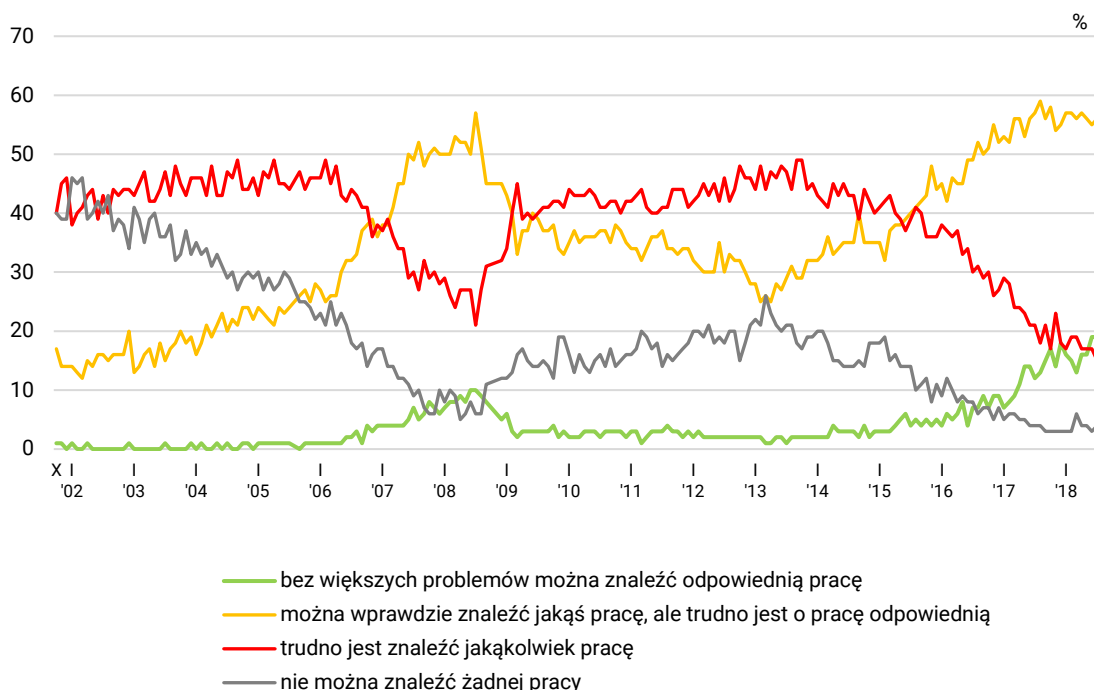
BEZPIECZEŃSTWO ZATRUDNIENIA I OCENA LOKALNYCH RYNKÓW PRACY

Oceny sytuacji na lokalnych rynkach pracy pozostają właściwie takie same jak przed miesiącem. Trzy czwarte ankietowanych (75%) uważa, że w ich miejscowości lub okolicy można znaleźć zatrudnienie, w tym blisko jedna piąta (19%) ocenia, że nietrudno jest o pracę satysfakcjonującą. Mniej więcej co siódmy (15%) twierdzi, że znalezienie pracy jest problematyczne, natomiast tylko 4% respondentów uważa, że w ogóle nie sposób się zatrudnić.

TABELA 14

Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017						2018						
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
w procentach													
– bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę	12	13	15	17	14	18	16	15	13	16	16	19	19
– można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią	57	59	56	58	54	55	57	57	56	57	56	55	56
– trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę	21	18	21	17	23	18	17	19	19	17	17	17	15
– nie można znaleźć żadnej pracy	4	4	3	3	3	3	3	3	6	4	4	3	4
Trudno powiedzieć	6	6	5	5	6	6	7	6	6	6	7	6	6

RYS. 13. Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

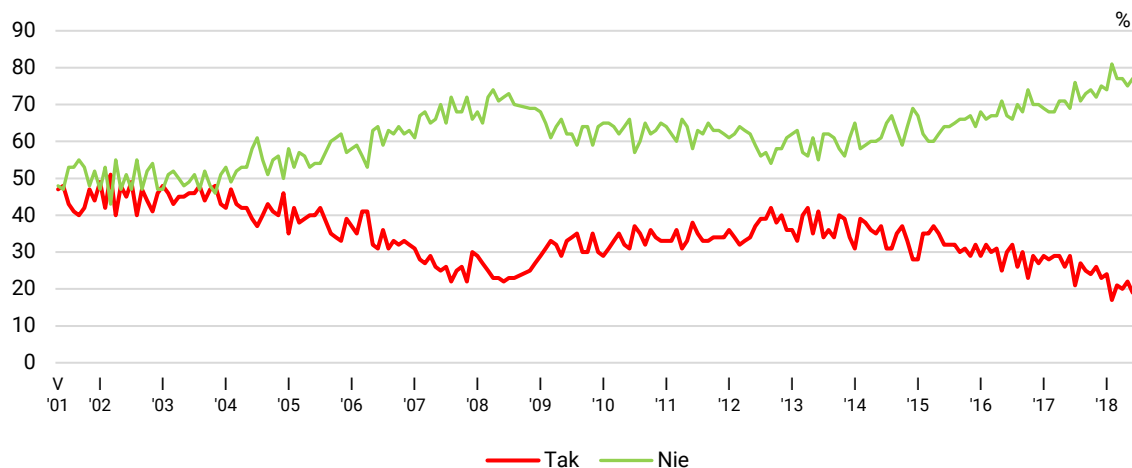
W lipcu **poczucie zagrożenia bezrobociem** jest nieco wyższe niż miesiąc temu. Obecnie prawie jedna czwarta pracujących (23%, od czerwca wzrost o 4 punkty procentowe) obawia się utraty zatrudnienia, natomiast trzy czwarte (75%, spadek o 2 punkty) określa swoją sytuację zawodową jako stabilną, w tym ponad jedna trzecia (34%, spadek o 3 punkty) w ogóle nie bierze pod uwagę utraty obecnej pracy.

TABELA 15

Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?	Wskazania osób aktywnych zawodowo* według terminów badań													
	2017						2018							
	VII (N=522)	VIII (N=546)	IX (N=530)	X (N=514)	XI (N=545)	XII (N=494)	I (N=513)	II (N=555)	III (N=587)	IV (N=619)	V (N=634)	VI (N=557)	VII (N=535)	
	w procentach													
Bardzo poważnie się z tym liczę	4	21	4	27	4	25	4	24	5	26	3	23	3	23
Raczej tak	17		23		21	20	20	21	24	15	17	19	16	20
Raczej nie	40		38		39	38	41	38	45	42	43	38	40	41
Nie, to mało prawdopodobne	36	76	33	71	34	73	35	74	36	77	77	75	77	75
Trudno powiedzieć	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	2

* Dotyczy osób zatrudnionych, także rolników oraz emerytów i rencistów pracujących w niepełnym wymiarze godzin

RYS. 14. Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?*

* Zsumowano odsetki odpowiedzi: „Bardzo poważnie się z tym liczę” i „Raczej tak” (TAK) oraz „Nie, to mało prawdopodobne” i „Raczej nie” (NIE). Pominęto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Uwaga: Pytanie zadawano respondentom mającym pracę, łącznie z rolnikami i osobami pomagającymi w prowadzeniu gospodarstwa rolnego oraz pracującym na własny rachunek poza rolnictwem

W lipcu odnotowaliśmy nieznaczne pogorszenie nastrojów społecznych w kwestiach gospodarczych. Inne wskaźniki nastrojów pozostały na poziomie ubiegłomiesięcznym.

Nieco mniej badanych niż w poprzednich miesiącach dobrze ocenia sytuację gospodarczą w kraju – ten spadkowy trend obserwujemy od początku roku. Zmniejszył się także poziom optymizmu dotyczący rozwoju polskiej gospodarki i sytuacji w zakładach pracy – mniejsze odsetki badanych niż w czerwcu przewidują, że w ciągu najbliższego roku sytuacja w tych dziedzinach się poprawi. Nieco mniej też respondentów prognozuje, że poprawi się ogólna sytuacja w kraju. Wzrósł natomiast odsetek osób przewidujących brak poważniejszych zmian. Trzeba jednak podkreślić, że w perspektywie długofalowych trendów wskaźniki gospodarcze wciąż pozostają na wysokim poziomie.

Opracował

Antoni Głowacki

TABELA 1

		Czy, ogólnie rzecz biorąc, sytuacja w naszym kraju zmierza w dobrym czy też w złym kierunku?			Liczba osób
		W dobrym	W złym	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		47	34	19	997
Płeć	Mężczyźni	51	32	16	467
	Kobiety	43	36	21	529
Wiek	18-24 lata	46	33	22	77
	25-34	48	38	14	194
	35-44	48	34	19	185
	45-54	40	33	28	150
	55-64	38	41	21	180
	65 lat i więcej	58	28	14	210
Miejsce zamieszkania	Wieś	52	30	18	395
	Miasto do 19 999	46	33	20	135
	20 000 - 99 999	45	34	21	239
	100 000 - 499 999	48	37	15	142
	500 000 i więcej mieszk.	28	53	20	87
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	51	28	21	189
	Zasadnicze zawodowe	50	28	22	244
	Średnie	49	34	17	303
	Wyższe	39	45	16	261
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	31	49	20	108
	Średni personel, technicy	59	33	8	36
	Pracownicy adm.-biurowi	54	33	13	75
	Pracownicy usług	54	34	13	58
	Robotnicy wykwalifikowani	53	27	20	108
	Robotnicy niewykwalifik.	47	33	21	38
	Rolnicy	45	33	22	49
	Pracujący na własny rach.	29	41	29	57
	Bezrobotni	46	33	22	30
	Emeryci	52	31	16	255
	Renciści	40	39	21	51
	Uczniowie i studenci	49	32	20	49
	Gospodynie domowe i inni	44	34	22	82
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	49	38	12	132
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	52	29	19	84
	sekt. prywat. poza rolnict.	40	38	22	259
	prywatnym gosp. rolnym	45	35	20	57
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	46	34	20	131
	Od 900 zł do 1299 zł	57	26	17	163
	Od 1300 zł do 1799 zł	54	32	15	149
	Od 1800 zł do 2499 zł	49	36	15	112
	2500 zł i więcej	36	52	12	140
Ocena własnych war. mater.	Złe	34	50	16	68
	Średnie	44	34	22	350
	Dobre	50	33	17	579
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	66	20	14	30
	Raz w tygodniu	56	24	20	433
	1-2 razy w miesiącu	52	31	17	166
	Kilka razy w roku	37	46	17	230
	W ogóle nie uczestniczy	28	53	19	127
Poglądy polityczne	Lewica	29	59	11	192
	Centrum	42	41	17	249
	Prawica	70	16	14	319
	Trudno powiedzieć	36	31	33	217

TABELA 2

		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację polityczną w Polsce? Czy jest ona:				Liczba osób
		dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		23	38	30	9	996
Płeć	Mężczyźni	25	38	31	6	469
	Kobiety	21	37	30	12	528
Wiek	18-24 lata	17	48	23	12	77
	25-34	19	45	32	4	193
	35-44	19	44	30	7	187
	45-54	21	31	32	16	150
	55-64	30	28	34	9	180
	65 lat i więcej	27	33	29	11	209
Miejsce zamieszkania	Wieś	21	41	27	11	396
	Miasto do 19 999	22	36	33	9	134
	20 000 - 99 999	23	41	26	10	239
	100 000 - 499 999	30	34	32	4	141
	500 000 i więcej mieszk.	20	21	51	9	87
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	17	42	24	17	189
	Zasadnicze zawodowe	27	36	28	9	244
	Średnie	23	42	27	8	303
	Wyższe	22	31	41	6	261
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	17	31	43	8	108
	Średni personel, technicy	26	44	27	3	36
	Pracownicy adm.-biurowi	21	39	33	8	75
	Pracownicy usług	18	54	20	8	59
	Robotnicy wykwalifikowani	30	42	20	8	108
	Robotnicy niewykwalifik.	19	30	36	15	38
	Rolnicy	24	46	26	3	49
	Pracujący na własny rach.	22	24	49	5	58
	Bezrobotni	12	34	44	10	29
	Emeryci	29	31	30	9	254
	Renciści	20	31	27	22	51
	Uczniowie i studenci	15	54	20	11	49
	Gospodynie domowe i inni	15	46	27	12	82
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	24	39	31	5	132
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	26	44	25	5	85
	sekt. pryw. poza rolnict.	19	35	36	10	260
	prywatnym gosp. rolnym	25	49	23	3	57
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	22	36	29	13	130
	Od 900 zł do 1299 zł	22	46	21	10	164
	Od 1300 zł do 1799 zł	25	44	25	6	149
	Od 1800 zł do 2499 zł	27	35	36	3	112
	2500 zł i więcej	24	28	41	6	139
Ocena własnych war. mater.	Złe	22	14	40	23	67
	Średnie	19	41	30	10	349
	Dobre	25	38	30	7	580
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	41	16	30	13	30
	Raz w tygodniu	29	38	22	11	434
	1-2 razy w miesiącu	26	39	31	4	166
	Kilka razy w roku	13	43	34	9	231
	W ogóle nie uczestniczy	11	31	49	9	126
Poglądy polityczne	Lewica	10	32	52	5	192
	Centrum	16	44	36	5	250
	Prawica	42	37	17	5	318
	Trudno powiedzieć	15	37	24	24	217

TABELA 3

		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację gospodarczą w Polsce? Czy jest ona:				Liczba osób
		dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		47	36	10	7	999
Płeć	Mężczyźni	54	32	8	5	470
	Kobiety	41	40	12	7	529
Wiek	18-24 lata	44	42	8	7	77
	25-34	42	45	10	2	194
	35-44	51	36	8	4	187
	45-54	52	31	10	6	150
	55-64	45	33	14	8	181
	65 lat i więcej	48	31	10	10	210
Miejsce zamieszkania	Wieś	45	37	10	8	396
	Miasto do 19 999	48	33	13	5	135
	20 000 - 99 999	50	36	9	6	240
	100 000 - 499 999	56	31	8	4	142
	500 000 i więcej mieszk.	35	49	12	3	87
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	40	38	12	10	189
	Zasadnicze zawodowe	49	30	10	10	245
	Średnie	48	38	9	5	304
	Wyższe	50	38	10	2	261
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	45	42	11	2	109
	Średni personel, technicy	47	31	18	4	36
	Pracownicy adm.-biurowi	50	36	10	4	75
	Pracownicy usług	55	34	5	6	59
	Robotnicy wykwalifikowani	59	35	3	2	108
	Robotnicy niewykwalifik.	31	43	23	3	38
	Rolnicy	44	48	9		49
	Pracujący na własny rach.	54	39	3	4	58
	Bezrobotni	31	38	28	4	30
	Emeryci	49	31	9	10	255
	Renciści	36	31	17	16	51
	Uczniowie i studenci	41	49	7	3	49
	Gospodynie domowe i inni	45	33	10	12	82
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	52	33	12	2	133
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	48	41	6	5	85
	sekt. prywat. poza rolnict.	50	38	9	3	260
	prywatnym gosp. rolnym	42	48	8	2	57
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	44	31	15	9	131
	Od 900 zł do 1299 zł	37	44	12	8	164
	Od 1300 zł do 1799 zł	53	28	11	8	149
	Od 1800 zł do 2499 zł	54	34	8	4	112
	2500 zł i więcej	51	42	6	1	140
Ocena własnych war. mater.	Złe	31	34	24	12	68
	Średnie	37	39	13	11	350
	Dobre	56	35	7	3	582
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	53	31	5	11	30
	Raz w tygodniu	53	33	8	6	434
	1-2 razy w miesiącu	48	38	9	5	166
	Kilka razy w roku	43	38	14	6	231
	W ogóle nie uczestniczy	36	41	15	8	127
Poglądy polityczne	Lewica	37	36	21	6	192
	Centrum	46	41	9	4	250
	Prawica	61	31	6	2	319
	Trudno powiedzieć	38	40	9	13	218

TABELA 4

		Czy obecnie Panu(i) i Pana(i) rodzinie żyje się:			Liczba osób
		dobrze	ani dobrze, ani źle	źle	
		%	%	%	
Ogółem		60	35	5	999
Płeć	Mężczyźni	62	33	5	470
	Kobiety	59	35	5	529
Wiek	18-24 lata	77	22	1	77
	25-34	77	21	2	194
	35-44	72	25	2	187
	45-54	58	36	6	150
	55-64	48	42	10	181
	65 lat i więcej	41	52	7	210
Miejsce zamieszkania	Wieś	55	40	5	396
	Miasto do 19 999	62	33	5	135
	20 000 - 99 999	62	31	7	240
	100 000 - 499 999	68	28	4	142
	500 000 i więcej mieszk.	67	32	1	87
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	38	54	8	189
	Zasadnicze zawodowe	49	41	9	245
	Średnie	67	29	3	304
	Wyższe	79	20	1	261
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	83	16	1	109
	Średni personel, technicy	75	25		36
	Pracownicy adm.-biurowi	76	23	1	75
	Pracownicy usług	72	26	3	59
	Robotnicy wykwalifikowani	73	25	3	108
	Robotnicy niewykwalifik.	47	43	10	38
	Rolnicy	64	33	3	49
	Pracujący na własny rach.	81	15	4	58
	Bezrobotni	39	46	15	30
	Emeryci	43	51	6	255
	Renciści	25	56	19	51
	Uczniowie i studenci	70	30		49
	Gospodynie domowe i inni	54	37	9	82
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	75	21	4	133
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	75	25		85
	sekt. prywat. poza rolnict.	74	24	2	260
	prywatnym gosp. rolnym	62	33	5	57
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	47	45	8	131
	Od 900 zł do 1299 zł	37	52	10	164
	Od 1300 zł do 1799 zł	59	35	6	149
	Od 1800 zł do 2499 zł	70	28	2	112
	2500 zł i więcej	85	13	2	140
Ocena własnych war. mater.	Złe	6	48	47	68
	Średnie	30	65	5	350
	Dobre	85	15	1	582
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	53	41	7	30
	Raz w tygodniu	62	34	4	434
	1-2 razy w miesiącu	54	41	5	166
	Kilka razy w roku	63	34	4	231
	W ogóle nie uczestniczy	59	28	13	127
Poglądy polityczne	Lewica	60	35	5	192
	Centrum	61	36	3	250
	Prawica	64	33	3	319
	Trudno powiedzieć	56	34	10	218

TABELA 5

		Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację w Pana(i) zakładzie pracy? Czy jest ona:				Liczba osób
		dobra	ani dobra, ani zła	zła	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		65	25	8	2	535
Płeć	Mężczyźni	67	26	6	2	297
	Kobiety	63	25	10	2	238
Wiek	18-24 lata	74	15	4	7	25
	25-34	75	18	7		151
	35-44	59	32	7	2	159
	45-54	58	31	9	2	122
	55-64	65	21	12	2	68
	65 lat i więcej	67	20	13		9
Miejsce zamieszkania	Wieś	60	29	9	2	188
	Miasto do 19 999	78	12	7	2	79
	20 000 - 99 999	69	23	6	3	132
	100 000 - 499 999	63	29	7		84
	500 000 i więcej mieszk.	57	32	10		53
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	63	34	4		42
	Zasadnicze zawodowe	62	25	9	5	120
	Średnie	64	28	8	0	166
	Wyższe	68	22	9	1	207
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	69	23	6	2	109
	Średni personel, technicy	73	18	10		36
	Pracownicy adm.-biurowi	65	22	13		75
	Pracownicy usług	62	36	2		59
	Robotnicy wykwalifikowani	74	17	7	2	107
	Robotnicy niewykwalifik.	66	13	15	6	38
	Rolnicy	35	51	12	3	48
	Pracujący na własny rach.	67	27	4	1	57
	Bezrobotni				100	1
	Emeryci	22	78			3
	Renciści		100			2
	Gospodynie domowe i inni	100				1
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	62	26	10	2	133
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	70	22	8		85
	sekt. pryw. poza rolnict.	72	20	6	2	260
	prywatnym gosp. rolnym	32	55	10	2	57
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	47	29	18	6	50
	Od 900 zł do 1299 zł	63	27	9	1	64
	Od 1300 zł do 1799 zł	68	26	6		72
	Od 1800 zł do 2499 zł	77	21	2		63
	2500 zł i więcej	70	18	9	3	102
Ocena własnych war. mater.	Złe	34	8	47	11	13
	Średnie	49	40	10	1	150
	Dobre	73	20	6	2	373
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	49	36	14		11
	Raz w tygodniu	66	25	7	2	231
	1-2 razy w miesiącu	61	29	7	3	86
	Kilka razy w roku	68	22	9	2	134
	W ogóle nie uczestniczy	65	29	4	1	65
Poglądy polityczne	Lewica	70	19	9	2	106
	Centrum	63	29	7	2	140
	Prawica	68	25	6	0	172
	Trudno powiedzieć	60	27	10	3	103

TABELA 6

		Jak Pan(i) sądzi, czy w ciągu najbliższego roku sytuacja w Polsce poprawi się, pogorszy czy też się nie zmieni?				Liczba osób
		Poprawi się	Nie zmieni się	Pogorszy się	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		25	48	17	10	999
Płeć	Mężczyźni	24	50	17	9	470
	Kobiety	25	46	17	12	529
Wiek	18-24 lata	27	45	15	13	77
	25-34	24	51	19	6	194
	35-44	19	55	17	8	187
	45-54	22	55	12	11	150
	55-64	26	43	21	10	181
	65 lat i więcej	31	38	14	16	210
Miejsce zamieszkania	Wieś	26	49	12	12	396
	Miasto do 19 999	25	49	17	9	135
	20 000 - 99 999	25	52	14	9	240
	100 000 - 499 999	22	45	22	10	142
	500 000 i więcej mieszk.	22	32	35	11	87
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	32	41	10	18	189
	Zasadnicze zawodowe	25	52	10	13	245
	Średnie	25	52	15	8	304
	Wyższe	20	44	30	7	261
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	16	42	32	10	109
	Średni personel, technicy	19	64	12	5	36
	Pracownicy adm.-biurowi	25	49	20	7	75
	Pracownicy usług	23	60	7	10	59
	Robotnicy wykwalifikowani	29	54	12	5	108
	Robotnicy niewykwalifik.	15	65	10	9	38
	Rolnicy	10	68	8	14	49
	Pracujący na własny rach.	14	52	22	11	58
	Bezrobotni	25	57	13	5	30
	Emeryci	29	40	16	14	255
	Renciści	33	31	21	15	51
	Uczniowie i studenci	31	42	15	13	49
	Gospodynie domowe i inni	34	41	13	12	82
	inst. państw., publicznej	20	56	17	7	133
Pracuje w:	spółce właścicieli prywatnych i państwa	26	49	16	8	85
	sekt. pryw. poza rolnict.	20	52	20	8	260
	prywatnym gosp. rolnym	9	65	9	16	57
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	28	52	8	13	131
	Od 900 zł do 1299 zł	22	52	9	17	164
	Od 1300 zł do 1799 zł	26	48	17	9	149
	Od 1800 zł do 2499 zł	35	40	20	6	112
	2500 zł i więcej	17	50	28	6	140
Ocena własnych war. mater.	Złe	12	49	24	15	68
	Średnie	25	48	13	14	350
	Dobre	26	47	18	8	582
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	45	27	8	20	30
	Raz w tygodniu	26	51	12	10	434
	1-2 razy w miesiącu	32	45	14	9	166
	Kilka razy w roku	20	49	19	12	231
	W ogóle nie uczestniczy	18	45	30	8	127
Poglądy polityczne	Lewica	15	48	33	4	192
	Centrum	18	55	18	9	250
	Prawica	39	43	9	9	319
	Trudno powiedzieć	22	47	10	21	218

TABELA 7

		Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub w okolicy? Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie:					Liczba osób
		bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę	można wprowadzić znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią	trudno jest znaleźć jakąkolwiek pracę	nie można znaleźć żadnej pracy	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		19	56	15	4	6	999
Płeć	Mężczyźni	25	53	11	4	7	470
	Kobiety	14	58	20	4	5	529
Wiek	18-24 lata	22	59	14		6	77
	25-34	18	68	11	1	2	194
	35-44	23	62	10	2	3	187
	45-54	21	59	14	3	3	150
	55-64	18	51	16	8	8	181
	65 lat i więcej	15	41	26	6	12	210
Miejsce zamieszkania	Wieś	12	58	20	6	4	396
	Miasto do 19 999	21	47	19	6	6	135
	20 000 - 99 999	23	51	13	3	9	240
	100 000 - 499 999	24	58	12		7	142
	500 000 i więcej mieszk.	30	69			1	87
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	11	49	27	8	5	189
	Zasadnicze zawodowe	20	52	18	6	5	245
	Średnie	22	60	11	1	7	304
	Wyższe	21	60	10	2	7	261
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	25	61	9	1	4	109
	Średni personel, technicy	18	69	13			36
	Pracownicy adm.-biurowi	18	66	9	2	4	75
	Pracownicy usług	28	59	7	2	5	59
	Robotnicy wykwalifikowani	30	60	5		5	108
	Robotnicy niewykwalifik.	4	59	31	4	3	38
	Rolnicy	12	60	24	3		49
	Pracujący na własny rach.	31	60	5		5	58
	Bezrobotni	17	46	22	15		30
	Emeryci	17	43	22	6	12	255
	Renciści	4	56	21	10	9	51
	Uczniowie i studenci	17	62	15		7	49
	Gospodynie domowe i inni	13	61	20	5	1	82
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	17	61	17	1	4	133
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	33	63	2		2	85
	sekt. prywat. poza rolnict.	25	61	8	2	5	260
	prywatnym gosp. rolnym	10	62	23	5		57
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	9	59	24	4	4	131
	Od 900 zł do 1299 zł	9	56	20	11	4	164
	Od 1300 zł do 1799 zł	19	54	15	4	8	149
	Od 1800 zł do 2499 zł	31	52	14		3	112
	2500 zł i więcej	32	50	11	1	6	140
Ocena własnych war. mater.	Złe	11	40	30	12	7	68
	Średnie	13	57	19	5	6	350
	Dobre	24	57	12	2	6	582
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	19	43	27	5	6	30
	Raz w tygodniu	13	60	18	4	6	434
	1-2 razy w miesiącu	24	55	13	5	2	166
	Kilka razy w roku	23	56	13	2	6	231
	W ogóle nie uczestniczy	26	48	13	3	10	127
Poglądy polityczne	Lewica	20	53	14	6	7	192
	Centrum	20	60	13	4	4	250
	Prawica	21	54	19	2	5	319
	Trudno powiedzieć	16	58	16	3	7	218

TABELA 8

		Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		23	75	2	535
Płeć	Mężczyźni	20	78	2	297
	Kobiety	24	73	3	238
Wiek	18-24 lata	17	81	3	25
	25-34	27	71	1	151
	35-44	23	75	3	159
	45-54	19	78	3	122
	55-64	20	79	1	68
	65 lat i więcej	6	89	4	9
Miejsce zamieszkania	Wieś	20	78	2	188
	Miasto do 19 999	31	68	1	79
	20 000 - 99 999	18	78	4	132
	100 000 - 499 999	24	74	2	84
	500 000 i więcej mieszk.	23	77		53
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	26	71	3	42
	Zasadnicze zawodowe	15	81	5	120
	Średnie	24	74	3	166
	Wyższe	25	75		207
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	18	82		109
	Średni personel, technicy	26	72	2	36
	Pracownicy adm.-biurowi	33	65	2	75
	Pracownicy usług	24	75	2	59
	Robotnicy wykwalifikowani	22	75	4	107
	Robotnicy niewykwalifik.	35	54	11	38
	Rolnicy	6	94		48
	Pracujący na własny rach.	19	79	2	57
	Bezrobotni	100			1
	Emeryci		100		3
	Renciści		100		2
	Gospodynie domowe i inni		100		1
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	23	77	0	133
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	27	71	2	85
	sekt. pryw. poza rolnict.	23	73	4	260
	prywatnym gosp. rolnym	11	89		57
Dochody na jedną osobę	Do 899 zł	38	51	12	50
	Od 900 zł do 1299 zł	29	68	3	64
	Od 1300 zł do 1799 zł	18	80	1	72
	Od 1800 zł do 2499 zł	13	86	1	63
	2500 zł i więcej	18	81	1	102
Ocena własnych war. mater.	Złe	52	48		13
	Średnie	30	68	2	150
	Dobre	18	80	2	373
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	19	77	4	11
	Raz w tygodniu	21	76	3	231
	1-2 razy w miesiącu	23	77		86
	Kilka razy w roku	21	77	2	134
	W ogóle nie uczestniczy	26	72	2	65
Poglądy polityczne	Lewica	19	79	2	106
	Centrum	21	78	1	140
	Prawica	19	77	4	172
	Trudno powiedzieć	29	68	2	103